

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool De Bij Liedekerke te LIEDEKERKE

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	299
Instelling	GO! basisschool De Bij Liedekerke
Directeur	Els SCHOCKAERT
Adres	Kleemputtenstraat 16 - 1770 LIEDEKERKE
Telefoon	053-68.19.26
Fax	053-68.58.80
E-mail	bs.liedekerke@g-o.be
Website	http://www.debij.be
Bestuur van de instelling	GO! scholengroep Dender
Adres	Welvaartstraat 70 4 - 9300 AALST
Scholengemeenschap	Scholengemeenschap Dender
Adres	Welvaartstraat 70 b4 - 9300 AALST
CLB	GO! CLB Dender
Adres	Zonnestraat 25 - 9300 AALST
Dagen van het doorlichtingsbezoek	08-12-2014, 09-12-2014, 11-12-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	11-12-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	18-12-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Katty HOUSSIAU
Teamleden	Lucrèce MATTHIJS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	12
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	13
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	13
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	15
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	15
4.2 Evaluatiepraktijk	16
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	17
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	18
6.1 Wat doet de school goed?.....	18
6.2 Wat kan de school verbeteren?	18
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	19
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	19

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de **Basisschool van het GO! De Bij in Liedekerke**. Deze gemeente is gesitueerd in het westen van Vlaams-Brabant, aan de Dender die de grens vormt met de provincie Oost-Vlaanderen. De meeste leerlingen komen uit de buurt en omliggende deelgemeenten. Wegens de goede verbindingen met Brussel hebben vele pendelaars Liedekerke als woonplaats gekozen. De school kent dan ook de laatste jaren een stijging van de leerlingenpopulatie en een grotere instroom van anderstalige kinderen. De school ligt op dezelfde campus van de secundaire school.

Op basis van het vooronderzoek van 24 november 2014 bepaalde de onderwijsinspectie **de focus** die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor **wiskundige initiatie en wereldoriëntatie** de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor **wiskunde en wereldoriëntatie** de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de **deskundigheidsbevordering en de evaluatiepraktijk** en naar aspecten van het **algemeen beleid**. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van **regelgeving** en de mate waarin de school aandacht heeft voor **de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving**.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen **wijst uit** dat in **beide afdelingen** de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid **voldoen**.

De kleuteronderwijzers streven in voldoende mate bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen na. Zij gebruiken bij de planning en de voorbereiding van het onderwijsaanbod het leerplan. De thema's, activiteiten en materialen zijn geënt op het leven van alledag en ondersteunen het werkelijkheidsgericht onderwijs. De ontwikkelingsdoelen voor getallen, meten en ruimte komen in een natuurlijke samenhang voor. Het wereld oriënterend aanbod beantwoordt binnen betekenisvolle situaties aan de vragen van kleuters over natuur, mens, tijd, ruimte, maatschappij en techniek. De denkontwikkeling stimuleren in het vrije spel door situaties en materialen te voorzien waar kleuters ervaringen kunnen opdoen met tellen, ordenen, vergelijken, meten, ruimte en tijd en het construeren van dingen, heeft nog groeikansen. De kleuteronderwijzers verzamelen systematisch gegevens over de ontwikkeling /voortgang van de kleuters. Het team onderzoekt de volledigheid van de registratiegegevens en verkent een functionele registratie om stagnatie snel op te sporen. Indien extra zorg vereist is, zoeken leerkrachten en zorgteam naar een gerichte aanpak of interventie. De kleuteronderwijzers kunnen een bijdrage leveren aan de ontwikkeling en de ondersteuning van het sociaal functioneren van kleuters door een efficiënter klasmanagement.

De onderwijzers bereiken met de meerderheid van de leerlingen de eindtermen. Zij gebruiken een onderwijsleerpakket om de leerinhouden, voorgeschreven door de eindtermen en leerplannen, in de praktijk te brengen. De vernieuwde aanpak voor wiskunde komt tegemoet aan de niveauverschillen in de klas. Leerkrachten bieden een basisniveau aan met differentiatie. Met een doordacht observatie- en differentiatiesysteem worden uitvallers gesignaleerd en binnen de klaswerking geremedieerd. Het overleg bij nood aan verhoogde zorg kan nog meer tot een stappenplan leiden waarin de taken van de verschillende teamleden en hulpverleners nauwkeurig beschreven staan. De lagere afdeling opteert voor een open maar gestructureerde benadering van het leergebied wereldoriëntatie. Leerkrachten bieden krachtige leeromgevingen aan. Leerlingen krijgen kansen om zelf te onderzoeken en inzicht te verwerven in relaties en evoluties. Doelgerichte leeruitstappen en meerdaagse buitenschoolse activiteiten versterken de realiteitswaarde van het onderwijs. Leerkrachten zetten ICT in om informatie te zoeken en te verwerken.

Voor het kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie zich gericht op de procesvariabelen evaluatiepraktijk en deskundigheidsbevordering. Beide processen zijn in ontwikkeling en onderhevig aan bijsturing. De visie op evalueren is gericht op het signaleren en detecteren van problemen om er dan gepast op te kunnen reageren. Het schoolteam zoekt naar een zinvolle afstemming tussen verschillende meetinstrumenten. In het schoolontwikkelingsplan stelt de school een professionaliseringstraject voor gericht op het kwalitatief afstemmen van het onderwijs op het schoolprofiel om leerlingen nog beter te kunnen begeleiden in het nastreven/bereiken van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen. De school kan nog groeien in het helder stellen van de doelen en de resultaten die ze wil bereiken met deze professionaliseringsinitiatieven. Wat positief opvalt in dit verandermanagement is de openheid en het engagement van de teamleden voor onderwijsvernieuwing.

Vanuit gezamenlijke doelgerichtheid neemt het **algemeen beleid** beslissingen om de preventieve en remediërende werking af te stemmen op de noden en behoeften van de groeiende schoolpopulatie. Daarnaast haalt de school geregeld inspiratie uit de sterke samenwerking op het niveau van de scholengemeenschap om een aantal initiatieven uit te werken. Kenmerkend voor het algemeen beleid van de school is het overleg tussen de teamleden dat in grote mate de werking bepaalt.

De school voldoet aan de erkenningsvoorwaarde betreffende de '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**'. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte **reglementering** respecteert.

De onderwijsinspectie formuleert een **gunstig advies voor de kleuter- en lagere afdeling**. Ze waardeert de inspanningen van de directie en het personeelsteam en heeft vertrouwen in de verdere kwaliteitsvolle ontwikkeling van de school.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen van wiskundige initiatie na op een geïntegreerde wijze. De verschillende domeinen van dit leergebied komen op een evenwichtige en gevarieerde wijze aan bod. Het leerplan is de leidraad en het werkinstrument bij het ontwikkelen van onderwijsleersituaties. Het onderwijsaanbod is sterk geënt op het leven van alle dag.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen van wereldoriëntatie na. Het leerplan is de leidraad en het werkinstrument bij het ontwikkelen van onderwijsleersituaties. Het onderwijsaanbod richt zich op de totale ontwikkeling van kleuters zowel op het technologische, het menselijke als het maatschappelijke gebied en dit gesitueerd binnen tijd en ruimte. Het onderwijs is werkelijkheidsgericht en kleuters worden daadwerkelijk geholpen om competenties te ontwikkelen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuteronderwijzers gebruiken de leerlijnen in de leerplannen als leidraad bij de planning van het onderwijsaanbod wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. Een inventarisatie van nagestreefde leerplandoelen helpt de teamleden om de totaliteit van het aanbod voor hun groep te bewaken en bij te sturen. Voor de inhoudelijke invulling van het onderwijsleeraanbod inspireren de meeste kleuteronderwijzers zich op diverse actuele bronnen en materialen.

Leerkrachten verwerken de doelen in functionele planningsinstrumenten. Het dagschema voorziet ruimte voor gezamenlijke activiteiten en voor keuzeactiviteiten.

De aandacht voor de verticale samenhang komt tot uiting in gradueel opgebouwde kalenders, het aanwenden van pictogrammen en de begrippen- en streefwoordenschatlijsten en veel overleg. De thematische werking zorgt ervoor dat de verschillende domeinen van de leerplannen op een natuurlijke en geïntegreerde wijze aan bod komen.

Het kleuterteam wil dat de kleuter op grond van een positief zelfbeeld de nodige competenties ontwikkelt om met succes de stap naar het lager onderwijs te zetten. Deze doelstelling impliceert enige herkenning van het aanbod aan materialen, middelen en werkvormen in het eerste leerjaar die tegemoet komen aan de leer- en ontwikkelingsbehoeften van de kleuter. De kleuter zelf maakt kennis met de leerlingen en een aantal activiteiten van het eerste leerjaar tijdens goed voorbereide brugdagen.

De kleuteronderwijzers brengen kleuters op een speelse wijze in contact met getallen, meten en initiatie in de ruimte. Gestimuleerd vanuit gecreëerde leersituaties voert het kind allerlei activiteiten uit waardoor het wiskundige ervaringen opdoet. Wat betreft het leergebied wereldoriëntatie creëren leerkrachten leersituaties waarin kleuters mogelijkheden krijgen om spelenderwijs ervaringen op te doen met tijdsbeleving, wetmatigheden in de natuur (zoals drijven en zinken), ervaren technische mogelijkheden en verkennen verschillende maatschappelijke verschijnselen. De band met de realiteit is een essentieel element in het uitkiezen van ervaringen.

De transfer van de leerinhouden naar het vrij spel is minder doordacht uitgebouwd. Het team kan meer kansen benutten om kleuters te laten spelen in voor hen aantrekkelijke en complexe situaties waarbij meerder inzichten, vaardigheden en attitudes tegelijk worden geactiveerd.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

Aspecten van sociaal functioneren zitten vervat in heel wat ontwikkelingsdoelen. Juist bij de jongste kinderen is de bijdrage van het onderwijs aan het sociaal functioneren van groot belang. Normen afspreken waarbinnen storend lawaai tijdens het klasgebeuren zich dient te beperken werden reeds bij de vorige doorlichting aangekaart. Vormen van opvoedende begeleiding bij het toiletbezoek ontbreken, waardoor kleuters her en der door de speelzaal lopen. Deze voorwaarden krijgen binnen een georganiseerd klasmanagement te weinig doelgerichte aandacht wat een veilig psycho-sociaal leerklimaat en een efficiënte invulling van de onderwijstijd hypothekeert.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuterafdeling beschikt over voldoende spel- en ontwikkelingsmaterialen om de ontwikkelingsdoelen na te streven.

De winkelhoek en de poppenhoek lijken in sommige klassen schraal en nodigen weinig uit tot exploreren om de werkelijkheid actief te ontdekken. Ook blijkt eveneens weinig aandacht voor de talige en wiskundige uitbouw van verschillende hoeken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Om de kwaliteit van haar onderwijs te bewaken hanteren de kleuteronderwijzers een aantal instrumenten. Zij vullen drie keer per jaar eigen observatiegegevens in het kleutervolgsysteem aan en hanteren een code om het verwerkingsniveau aan te duiden. Deze systematiek stelt het team in staat om doelgericht te differentiëren.

Voor de verwachtingen binnen het leergebied wiskundige initiatie is er enige congruentie met de leerlijnen in het leerplan. Voor de aspecten die kenmerkend zijn voor het leergebied wereldoriëntatie (tijd- en ruimtebegrippen, stappenplan volgen, ruimtelijke oriëntatie, experimenteren en exploreren...) is weinig concrete informatie beschikbaar over de beginsituatie en de vorderingen van de kleuters.

In functie van de overgang naar het eerste leerjaar probeert het kleuterteam een nieuwe toets uit om het vorderingsniveau van de kleuter te bepalen.

Naast de resultaten van deze test hanteert het team de informatie uit het kindvolgsysteem om ouders te adviseren over de overgangsmogelijkheden van hun kleuter.

Begeleiding	Vanuit de verzamelde beeldvorming interveniëren leerkrachten en zorgteam in
Leerbegeleiding	nauwe samenwerking. De effecten van de geboden binnenklasdifferentiatie
<i>Beeldvorming</i>	komen op het overleg tussen leerkracht en zorgondersteuner en worden
<i>Zorg</i>	opgenomen in het kindvolgsysteem.

Indien een kleuter uitvalt en om verhoogde zorg vraagt zoeken leerkrachten en zorgteam naar oplossingen. De teamleden registreren de zorginterventies digitaal. Tijdens de doorlichting bleek het niet evident een zorgtraject te genereren.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate. De leerkrachten zorgen doorgaans voor een evenwichtig en volledig onderwijsaanbod. De vernieuwde aanpak heeft een positieve invloed op het wiskundeonderwijs. De eerstelijnszorg is erop gericht om zowel zwakkere als sterkere leerlingen in hun leerproces te ondersteunen.

Curriculum	Met een recent ingevoerd onderwijsleerpakket en via periodieke reflectie op de
Onderwijsaanbod	nagestreefde leerplandoelen plannen en bewaken de onderwijzers het
<i>Referentiekader</i>	onderwijsaanbod. Diverse outputgegevens (eindtoetsen, toetsen voor het
<i>Planning</i>	kindvolgsysteem en eigen toetsen) wijzen op de realisatie van de eindtermen
<i>Evenwichtig en volledig</i>	voor de meeste leerlingen. Bij overgangsgesprekken komen de gerealiseerde
<i>Samenhang</i>	inhouden of een beschrijving van de voorkennis niet aan bod.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Met de vernieuwde aanpak voor wiskunde beoogt het team tegemoet te komen aan de noden van de doelgroep. De aandacht voor continuïteit in het proces staat centraal. Leerkrachten kiezen over heel de lijn consequent voor dezelfde rekenmodellen en procedures, die ze stapsgewijs aanbieden. Harmonische vorming krijgt kansen vanuit de aandacht voor kennis, inzichten, vaardigheden, motivatie en een positief zelfbeeld. De band met de realiteit, leren door handelen en verwoorden van denkhandelingen hebben meeste onderwijzers onder de knie. In een aantal groepen ondersteunen concrete materialen het aanbod, reiken leerkrachten betekenisvolle problemen aan en verwoorden leerlingen hun oplossingsweg. In andere groepen is er een geringere betrokkenheid, is vooral de leraar aan het woord of leidt de werkvorm niet tot het gewenste resultaat.

Leerkrachten zijn gezond kritisch en stellen methodieken en leerinhouden van het onderwijsleerpakket in vraag.

Materieel beheer	De leerkrachten beschikken over een aangepast materialenaanbod dat voldoet
Uitrusting	aan de vereisten voorzien in het leerplan.
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatie	Met methodegebonden toetsen en genormeerde toetsen volgt het team de
Evaluatiepraktijk	vorderingen van leerlingen op voor de verschillende domeinen binnen het
<i>Evenwichtig en representatief</i>	leergebied wiskunde. Het team stelt vast dat de inhoud van de testing in de
<i>Leerlingvolgsysteem</i>	nieuwe methode niet klopt met de leerinhouden voorzien in de genormeerde
<i>Gericht op bijsturing</i>	toets en voorziet een overgangperiode tot de methode volledig is doorgroeid.

Niettegenstaande de methode foutenanalyse voorstelt blijkt dat leerkrachten hier sterk individueel mee omgaan, gaande van zeer degelijke procesanalyses tot summiere plus/min notaties. Het beleid stelt hieromtrent weinig kwaliteitseisen voorop.

Na de afname van een observatietoets volgt analyse en differentiatie. Vervolgens is er een definitieve toets. Deze praktijk past volledig in de visietekst van de school: 'Evalueren met een begeleidende functie geeft antwoord op de vraag hoe we het leren van kinderen kunnen ondersteunen én welk aanbod én welke hulp ze daarbij nodig hebben'

Om zich te positioneren in het brede onderwijsveld en als instrument binnen de eigen kwaliteitszorg neemt de school deel aan externe centrale toetsen.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De nieuwe aanpak heeft specifieke aandacht voor de zwakke en voor de betere rekenaars. Het observatie- en differentiatiesysteem signaleert uitvallers tijdig. De remediëring gebeurt binnen de eerstelijnszorg. De onderwijzers ondersteunen de zorgkinderen door verlengde instructie te geven en te begeleiding bij de verwerking. Ook voor de snellere en betere rekenaars zijn er tal van differentiatiemogelijkheden, zowel naar tempo als naar niveau, klasintern of klasoverschrijdend. De onderwijzers hanteren hierbij het activerende directe-instructiemodel (ADI). Indien het team het probleem niet kan oplossen binnen de klaswerking komt de problematiek van de leerling op het leerlingenoverleg.

Het schoolteam voorziet in een tweede, derde en vierde zorglijn. Als leerlingen niet genoeg vooruitgang boeken binnen de eerstelijnszorg worden de vervolgstappen geregistreerd in het digitaal leerlingvolgsysteem. Tijdens de doorlichting bleek het niet evident een zorgtraject te genereren.

Voor leerlingen met specifieke behoeften zoekt het zorgoverleg naar passende interventies via interne of externe partners. Het team hecht veel belang aan een vlotte informatiedoorstroming tussen school, ouders, het CLB en externe hulpverleners.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Het lager onderwijs bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. Het team plant een evenwichtig en samenhangend aanbod. De leerkrachten hebben ruime aandacht voor het leren als actief proces. De evaluatiegegevens bij leerresultaten geven aan dat de meeste leerlingen de vooropgestelde doelen bereiken.

Curriculum

Onderwijsaanbod

Referentiekader

Planning

Evenwichtig en volledig

Samenhang

Brede harmonische vorming

Actief leren

Voor het leergebied wereldoriëntatie gebruiken de leerkrachten van de lagere afdeling naast het leerplan ook een open onderwijsleerpakket om het onderwijsaanbod vorm te geven. Deze keuze laat het team toe ook eigen materiaal en interessepunten van leerlingen te integreren.

De onderwijzers bewaken een evenwichtig en volledig onderwijsleeraanbod door systematisch de leerlijnen te consulteren. Bij overgangsgesprekken komen de gerealiseerde inhouden of een beschrijving van de voorkennis niet aan bod. Het team gaat ervan uit dat de basiscompetenties 'leren leren' en 'ICT' zich het best ontwikkelen binnen vormen van interactief leren. Zij organiseren situaties, werkvormen waarbinnen interacties belangrijk zijn.

De geïntegreerde aanpak via thematisch geordende leerstof biedt voldoende mogelijkheden om aanknopingspunten te vinden met andere leergebieden.

De school opteert voor een open benadering van dit leergebied waarbij de belevingswereld van de leerling het uitgangspunt is voor leerprocessen. De meeste leerkrachten creëren een krachtige leeromgeving waarin leerlingen kansen krijgen om zelf te onderzoeken, te experimenteren, met informatie om te gaan en zo inzicht te verwerven in relaties en evoluties. In functie van de doelen kiezen leerkrachten diverse werkvormen en verwerkingsvormen. Goed geplande en zorgvuldig uitgekozen uitstappen ondersteunen het realiteitsgericht leren. De tijd- en ruimtekaders zijn conform de verwachtingen van het leerplan en/of direct herkenbaar binnen opeenvolgende leeftijdsgroepen. Vaak komt kaartvaardigheid functioneel aan bod tijdens geplande actua-activiteiten. Een aantal leerkrachten koppelen deze basiscompetentie systematisch aan andere occasionele situaties, historische inzichten of onderwerpen van geografische aspecten.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De materiële omgeving voldoet ruimschoots. Leerkrachten voorzien in allerlei onderzoeksmiddelen en experimenteermogelijkheden. ICT en internet zijn in ruime mate aanwezig en worden in brede leercontext gehanteerd als middel en werkform.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Gericht op bijsturing

De evaluatiepraktijk verloopt congruent met de planning en de voorbereiding van het onderwijsleeraanbod. Leerkrachten duiden per thema te evalueren doelen aan en vertalen deze in zelf opgestelde toetsen. Binnen het professionaliseringstraject wereldoriëntatie wordt de evaluatie van dit leergebied onder de loep genomen om zowel het leren als constructief proces als het interactief en coöperatief proces met een aangepast instrumentarium te kunnen opvolgen.

Niettegenstaande de evaluatiepraktijk in verschillende klassen naast de kennis ook de competentieontwikkeling van kinderen in kaart brengt, communiceert het team niet over de vorderingen/ competentieontwikkeling die kinderen maken via het rapport met ouders.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

Leerkrachten bewaken dat thema's alle leerlingen aanspreken. Bij betrokkenheidverhogende en coöperatieve werkvormen kunnen leerlingen verschillende competenties ontwikkelen. De uitdaging ligt in de mogelijkheden die de leerkracht heeft ook kinderen die cognitief minder begaafd zijn of kampen met andere leer- of ontwikkelingsproblemen te laten uitblinken en onderwijs ook voor hen haalbaar en aangenaam te maken.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De organisatie en de uitvoering van het welzijnsbeleid situeren zich op niveau van de scholengroep en op lokaal niveau in de school. De school spoort tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op en stuurt deze bij. Een aantal aspecten van de organisatie van het welzijnsbeleid gebeurt echter nog weinig systematisch. De instelling informeert het personeel (vast en tijdelijk personeel, stagiairs ...) onvoldoende over de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Er is geen reglementair samengesteld overlegorgaan dat de taken met betrekking tot het welzijnsbeleid behartigt, beschikt over een huishoudelijk reglement en minimaal vier keer per schooljaar vergadert. De onderwijsinspectie besluit haar onderzoek met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** In het schoolontwikkelingsplan stelt het schoolbeleid een professionaliseringstraject voor gericht op het kwalitatief afstemmen van het onderwijs op het schoolprofiel om leerlingen nog beter te kunnen begeleiden in het nastreven/bereiken van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen. Zij baseert zich hiervoor op de analyse van een tevredenheidsonderzoek bij ouders, de leerlingenkenmerken, de resultaten op centrale toetsen en een bevraging (sterkte/ zwakteanalyse) bij het onderwijzend personeel. Daarnaast haalt de school geregeld inspiratie uit de sterke samenwerking op het niveau van de scholengemeenschap om een aantal initiatieven uit te werken. De algemene schooldoelen zijn zelden het aanknopingspunt om op leraarsniveau resultaatgerichte doelen te expliciteren, bijvoorbeeld via functionerings- en evaluatiegesprekken. De school kan nog groeien in het helder stellen van de doelen en de resultaten die ze wil bereiken met de professionaliseringsinitiatieven.
- Ondersteuning** De wijze waarop leerkrachten zich professionaliseren is eerder traditioneel te noemen zoals de deelname aan externe activiteiten die van korte duur zijn en waarin kennisoverdracht vanuit een experten model centraal staan. De professionalisering is dan vooral gericht naar de deelname en er is slechts beperkte aandacht voor de concrete vertaling van het geleerde naar de praktijk. Een aantal leerkrachten hospiteren intern en extern. De effecten hiervan bekijken.
- Een aantal activiteiten ervaren enkele leerkrachten als ad hoc en zonder duidende communicatie en ondersteuning aangebracht. De dynamische cyclus van voorbereiding en beslissing, uitvoering en monitoring is dan niet toegepast.
- Het veelvuldige informele en formele overleg ondersteunt, motiveert, stimuleert en inspireert teamleden om te leren van en met elkaar. Binnen het team is er respect voor elkaars competenties en voor verschillende leersnelheden.
- Doeltreffendheid** Nagaan of de deskundigheidsbevordering doeltreffend is, is vooral een informeel gebeuren. Het is wel een gewoonte om occasioneel te reflecteren op effecten van vernieuwingsinitiatieven op leerlingenniveau. Die percepties en bevindingen kunnen aanleiding zijn om bepaalde acties te borgen of bij te sturen.
- Op school- of leerkrachtniveau de aanpak en de resultaten van vernieuwingen op een systematische wijze beoordelen, kan aan kracht winnen.
- Ontwikkeling** De school heeft oog voor evoluties zoals nieuwe ontwikkelingsdoelen en eindtermen, nieuwe leerplannen, een taalbeleid en een toenemende digitalisering.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** De school heeft een visie voor haar evaluatiebeleid uitgeschreven. Ze verantwoordt de visie vanuit het opvoedingsproject en ze vertaalt deze in operationele doelen en acties. Via de evaluatie wil het schoolteam haar leerlingen zowel positieve als remediërende feedback geven, breed evalueren en kwaliteitsvolle meet- en observatie-instrumenten inzetten.
- Ondersteuning** Om de teamleden te ondersteunen in het uitvoeren van de operationele doelen ontwerpt het schoolbeleid raamkaders en procedures. Monitoring is niet voorzien.
- Doeltreffendheid** Het beleid legt de verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke aspecten zoals validiteit en betrouwbaarheid bij de leerkrachten. Dit resulteert in verschillen met betrekking tot de evaluatiepraktijk.
- Ontwikkeling** Dit proces is nog in volle ontwikkeling. Sommige leerkrachten moeten nog een weg afleggen rond procesevaluatie door het ontbreken van een competentiegericht onderwijsproces en een transparante inventarisering van de verworvenheden rond kennis, vaardigheden en attitudes. Zo zoekt het kleuterteam nog naar afstemming tussen de leerlijn bij de planning en de leerlijn bij het volgsysteem en mogelijk een genormeerde toets om het vorderingsniveau van de kleuter te bepalen. Het team van de lagere afdeling zoekt naar afstemming tussen de methodetoetsen wiskunde en de genormeerde toetsen. Voor wereldoriëntatie zijn er al een aantal aanzetten om breed te evalueren wat ook kadert binnen de prioriteiten dit schooljaar.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur neemt verantwoordelijkheid op voor haar organisatie en schept een kader dat de intrinsieke motivatie van de teamleden bevordert. Er werd voorrang gegeven aan de kerntaak : ‘binnen een haalbare leeromgeving, rekening houdend met het schoolprofiel, doelgericht werken aan de realisatie van de basiscompetenties’. Zij creëert de nodige organisatorische structuren en onderwijskundige randvoorwaarden om dit doel te bereiken en kan rekenen op een gemotiveerd en geëngageerd team.
- Visieontwikkeling** Het schoolwerkplan is een instrument dat uitgaat van het pedagogisch project en waaraan alle participanten van de school zich inspireren bij het concreet vormgeven en sturen van het opvoedings- en onderwijsaanbod. De ondersteuning van de zorgcoördinatie is betekenisvol voor het pedagogisch beleid van de school.
- Besluitvorming** De meeste leerkrachten bevestigen de gezamenlijke betrokkenheid, de positieve bevestiging en de laagdrempelige communicatie. Bij het invoeren van vernieuwingen worden de vier fasen van een goede besluitvorming gebaseerd op een systematische en stapsgewijze aanpak (probleemstelling, beeldvorming, oordeelsvorming en beslissing) niet altijd gevolgd.
- Kwaliteitszorg** Het schoolbeleid is zich bewust van het belang van zelfevaluatie als bouwsteen in het beleidsvoerend vermogen om de kwaliteit van het onderwijskundige en schoolorganisatorisch functioneren te optimaliseren. De analyse van leerprestaties en de resultaten uit tevredenheidsonderzoeken bij alle partners (ouders, team en leerlingen) worden gebruikt om acties te kiezen. De effecten van de acties op de kwaliteitsprocessen brengt het schoolbeleid te weinig in kaart.
Met de deelname aan centrale testen positioneert de school zich tegenover andere referentiegroepen en neemt de effecten van de geleverde prestaties mee in het systematisch evalueren van de schoolwerking.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam schreef summier een visie uit over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid wil inzetten voor de specificiteit van hun doelgroep. De meeste acties gebeuren op klasniveau en gebeuren enigszins vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in beperkte mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. Momenteel is te weinig evenwicht tussen de acties op leerling-, leraren- en schoolniveau wat betreft de inzet van de SES-lestijden. Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid vooral aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de zorgleerkrachten met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers voorzien een onderwijsaanbod waarbij de band met de realiteit een essentieel kwaliteitscriterium is.
- De kleuteronderwijzers bewaken de effecten van hun onderwijs om gericht te kunnen inspelen op de noden van de kleuters.
- De onderwijzers vernieuwen hun aanpak voor het leergebied wiskunde om beter aan te sluiten bij de noden van de leerlingen.
- De leerkrachten kiezen voor een open maar gestructureerde benadering van het onderwijsaanbod voor het leergebied wereldoriëntatie met een hoge realiteitswaarde.
- Het schoolteam opteert voor een gestructureerde en uitdagende uitbouw van de tijds- en ruimtekaders.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Beide processen (deskundigheidsbevordering en evaluatiepraktijk) zijn in ontwikkeling om beter te kunnen aan te sluiten bij het schoolprofiel.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolbeleid neemt verantwoordelijkheid op voor haar organisatie.
- Het schoolbeleid investeert in schoolwerkplanning als rode draad bij de schoolwerking.
- Het schoolteam beschikt over een sterk engagement om met de uitdagingen die zich aanbieden op een enthousiaste en professionele wijze toekomstgericht onderwijs te organiseren.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen investeren in het sociaal functioneren van jonge kinderen om het leerklimaat te optimaliseren en de onderwijstijd beter te benutten.
- De kleuteronderwijzers kunnen de transfer van het geleerde naar de speelleerplekken en de vrije spelmomenten met aandacht voor uitdagende materialen/opdrachten optimaliseren.
- De leerkrachten in de lagere afdeling kunnen de overgangsgesprekken een doeltreffendere invulling geven.
- De leerkrachten in de lagere afdeling kunnen via degelijke procesanalyse hun aanbod nog beter richten op de noden van de leerlingen.
- Het schoolteam kan de zorgtrajecten bij de schoolloopbanen van leerlingen en de effecten van de interventies transparanter in kaart brengen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolbeleid kan de implementatie van vernieuwingen beleidsmatiger organiseren.
- Het schoolbeleid kan investeren in gericht investeren in de deskundigheidsbevordering van leerkrachten met betrekking tot de zorgwerking.
- Het schoolbeleid kan het de verschillende meetinstrumenten binnen de evaluatiepraktijk beter afstemmen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolbeleid kan haar prioriteiten helderder formuleren en de effecten ervan beter opvolgen.
- Het schoolbeleid kan doeltreffender implementatieprocessen begeleiden.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Katty HOUSSIAU de inspecteur-verslaggever	Els SCHOCKAERT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	